

TÜRKİYE’NİN YENİ AVRUPA BİRLİĞİ STRATEJİSİ

Siyasi Reform Sürecinde Kararlılık

Sosyo-Ekonomik Dönüşümde Süreklilik

İletişimde Etkinlik

TÜRKİYE’NİN YENİ AVRUPA BİRLİĞİ STRATEJİSİ

Türkiye’nin yarım yüzyılı aşkın bir süredir devam eden Avrupa Birliği (AB) süreci, Sayın Cumhurbaşkanımızın deyişle Cumhuriyetimizin ilânından sonraki en önemli çağdaşlaşma projesidir.

30 Kasım 2015 tarihinde TBMM’de kabul edilen 64. Hükümet Programı’nda da vurgulandığı üzere, AB’ye tam üyelik Türkiye açısından stratejik bir hedefdir. AB sürecine ve bu süreçte yaşanan dönüşüme inanan Hükümetimiz, AB üyeliği konusunda kararlı politikasını sürdürecektir.

Türkiye-AB ilişkileri son aylarda yoğun gelişmelere sahne olmuştur. Sayın Başbakanımızın katılımıyla 29 Kasım 2015 tarihinde Brüksel’de gerçekleşen ve bu formatta bir ilki teşkil eden Türkiye-AB Zirvesi öncelikle, Türkiye-AB ilişkilerinin geniş yelpazesini kapsayan ve ilişkileri sonuç alıcı bir zemine yerleştiren ortak siyasi iradeyi temsil etmektedir. Zirve’de, katılım müzakerelerinin yeniden canlandırılması, terörle mücadelede işbirliği, vize serbestisi diyalogu sürecinin hızlandırılması, göç yönetiminde yük paylaşımı, Gümrük Birliği’nin güncellenmesi ile Türkiye-AB arasında üst düzey siyasi, ekonomi ve enerji diyalogunun yanı sıra kritik önemi haiz alanlarda da üst düzey diyalogun artırılması gibi ilişkilerimiz açısından çok önemli kararlar alınmıştır. Zirve’nin hemen sonrasında, 14 Aralık 2015 tarihinde iki yıl aradan sonra Türkiye-AB Hükümetlerarası Katılım Konferansı’nın toplanması ve 17 No’lu Ekonomik ve Parasal Politika Faslıının müzakerelere açılması, tarihi nitelikteki Türkiye-AB Zirvesi ile yakalanan ivmenin somut bir göstergesi olmuştur.

AB üyesi ülkelerin tamamının başbakan veya devlet başkanı düzeyinde Zirve’ye katılmış olmaları ve yılda iki kez düzenli Zirvelerin yapılmasının kararlaştırılması, Türkiye-AB ilişkilerinde Zirve sistematğine yeni bir platform olarak geçilmesi anlamını da taşımaktadır.

Zirve sonucunda yayımlanan Ortak Sonuç Bildirisi, 1999 yılında kazandığımız adaylık statümüz ve 2005 yılından itibaren taşıdığımız müzakere eden aday ülke konumumuza atfın yanı sıra, Ortaklık Konseyi ve Gümrük Birliği’ne de gönderme yaparak 1963 ve 1995 gibi daha eskilere uzanan kurumsal yapılar çerçevesinde Türkiye - AB ilişkilerinin bütünleşme dinamiğinde geliştiğini teyit etmektedir. Belgede, bu dinamiğin amacının mevcut sınamalar karşısında geleceğin ortak inşası ve Avrupa Projesi’nin güçlendirilmesi olduğuna işaret edilmekte ve katılım sürecimize yeni bir ivme kazandırılmasının önem taşıdığı vurgulanmaktadır. Böylelikle Belge, önümüzdeki dönemde Türkiye-AB birlikteliğinin değerini ve önemini öne çıkarmaktadır.

Özetle, Türkiye-AB ilişkilerinde yeni bir döneme girilmiştir. Bu yeni dönemin açılması elbette birden çok etken olmuştur. Suriye kaynaklı düzensiz göçün AB ülkeleri üzerinde yarattığı etki, AB'nin on yıldır içinden geçtiği ve aşmakta zorlandığı çoklu krizlerin etkisiyle birleşince, AB açısından bir nevi "varoluşsal" bir kriz ortaya çıkmıştır. Hal böyle olunca, 2014 yılının sonlarında AB'nin kurumlarının yeni yüzleri ile belirlenen öncelikler ve atılmaya başlanan adımlarda başarı daha da yaşamsal bir hale gelmiştir. AB için 2016 yılının dayanışma, sorumluluk ve sonuç alma yılı olacağı AB Komisyonu Başkanı Juncker tarafından ifade edilmiştir. AB, tehditler karşısında insicamını korumak ve değerler zemininde güvenilirliğini sağlamak durumundadır.

Türkiye-AB birlikteliği hem bu anlamda hem dışarıya verilecek mesaj anlamında etkili sonuçlar doğurabilecek bir hüviyete kavuşmuştur. Bu nedenle, AB açısından geçerli olduğu kadar Türkiye-AB ilişkileri açısından da, artık hiçbir şeyin olağan bir zaman dilimindeki gibi ele alınamayacağı ve vaatlere değil neticelere bakılacağı bir döneme girildiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

62. Hükümet döneminde hazırlanan "Türkiye'nin AB Stratejisi", Türkiye-AB ilişkilerine ivme kazandırmak amacıyla 18 Eylül 2014 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştı. Strateji, siyasi reform süreci, katılım sürecinde sosyo-ekonomik dönüşüm ve AB İletişim Stratejisi olmak üzere üç bölümden oluşmaktaydı.

AB Stratejimiz, AB ile başlayan bu yeni ve kritik dönemde, yaşanan gelişmeler göz önünde bulundurularak güncellenmiştir. Strateji güncellenirken Türkiye-AB ilişkilerinin "kazan-kazan" anlayışına dayandığını savunan temel yaklaşım korunmuş, siyasi reform süreci, sosyo-ekonomik dönüşüm ve iletişim bölümlerinden oluşan üç boyutlu strateji somut gelişmeler çerçevesinde güncellenmiştir. 2014 yılında iki aşamalı olarak hazırlanan "AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı" da, 64. Hükümet Eylem Planı çerçevesinde güncellenmiş ve 2016-2019 dönemini kapsayan tek aşamalı bir program haline getirilmiştir. "Avrupa Birliği'ne Katılım İçin Ulusal Eylem Planı"nın yaşama geçirileceği esasen 64. Hükümet Programı'nda da ifade edilmiştir. Bu itibarla, AB müktesebatına uyum süreci kesintisiz sürdürülecektir.

Öte yandan, 11 Aralık'ta Sayın Başbakanımızın başkanlığında toplanan Reform Eylem Grubu (REG) üçüncü toplantısında alınan somut kararlar, özellikle de vatandaşlarımızın 2016 yılı içinde Schengen bölgesine vizesiz seyahatlerine imkân verecek somut adımların süratle atılacak olması Hükümetimizin göreve başlar başlamaz AB yolunda ne denli kararlı olduğunun ayrı bir göstergesidir. Üçüncü REG Bildirisi'nde de vurgulandığı üzere, 2016 yılı "Reform ve AB Odaklı" bir yıl olacaktır.

Türkiye açısından AB'ye tam üyelik dönemsel değil, kalıcı bir hedeftir. Avrupa

bütünleşmesinin geleceğine bakışımız doğal olarak AB'ye tam üyeliğimizin esasını oluşturan stratejik duruşumuzla iç içe geçmiştir. Bu itibarla, mevcut aşamada önceliklerimiz ve hedeflerimiz Türkiye ile AB'nin geleceği ortak inşa merceğinde gerçek anlamını bulmaktadır.

Reform, Dönüşüm, İletişim olarak belirlenen kilit sözcükler AB'ye katılım sürecine yeni bir ivme kazandırılması hedefinde itici güç olma işlevini sürdürecektir. “Türkiye'nin Yeni AB Stratejisi” bu anlamda gücünü ve yeni olma özelliğini koruyacaktır.

Katılım müzakerelerini, tabiri caizse, Türkiye-AB ilişkilerinin ana gövdesi olarak tanımlamak mümkünse, müzakerelerin kalbini de 23. ve 24. Fasıllarda görmek gerekir. Başta bu fasılların açılması yönünde, tüm fasıllarda sonuç alıcı bir döneme girilmesi için Türkiye AB'den vaatler değil netice görmek istemektedir.

Türkiye bu bağlamda üzerine düşenleri yapmakta kararlıdır. Zaman birlikte çalışma ve sonuç alma zamanıdır.

Siyasi Reform Sürecinde Kararlılık, Sosyo-Ekonomik Dönüşümde Süreklilik, İletişimde Etkinlik

Yirminci yüzyılın son çeyreğine damgasını vuran küreselleşme süreci giderek derinleşip, çok boyutlu bir hal alırken, 2008 yılında baş gösteren küresel krizin dünya ekonomisi üzerindeki olumsuz etkilerinin en yoğun yaşandığı yer Avro Bölgesi olmuştur. Ekonomik krizin beraberinde getirdiği siyasi ve sosyal sorunlar, AB üyesi ülkelerin korumacı politikalara yönelmesine ve Avrupa bütünleşmesinin içe kapanmasına yol açmıştır. Buna ilaveten, 2004 yılındaki kapsamlı genişleme dalgasından sonra “genişleme yorgunluğuna” girdiği iddiası da AB'nin en önemli dış politika aracı olan genişleme politikasının önemini azalmasına neden olmuş, Türkiye'nin katılım müzakerelerini de olumsuz etkilemiştir.

Bununla birlikte, içinde bulunduğu mevcut siyasi ve ekonomik koşullara rağmen AB, uzun vadeli stratejik hedeflerini muhafaza etmektedir. Nitekim AB Komisyonu tarafından her yıl yayımlanan Genişleme Strateji Belgeleri, genişleme politikasının sadece istikrar ve güvenlik açısından değil, refah ve büyüme olanaklarının artırılması açısından da AB için çok önemli olduğunu vurgulamaktadır. 2014-2019 dönemi için AB Komisyonu Başkanı seçilen Jean-Claude Juncker'in programında da on önceliğinden biri AB'nin küresel rolünü güçlendirmektir. Dolayısıyla Türkiye, katılım müzakerelerinde yaşanan sorunlara rağmen, AB için önemli bir stratejik ortak olmaya devam etmektedir. Bunun yanı sıra, uluslararası ilişkilerin dokusunda ve bölgemizde yaşanan hızlı değişim, Türkiye-AB ilişkilerinin stratejik önemini her iki taraf için de artırmaktadır. Suriye'den Ukrayna'ya, Ortadoğu'dan

Kuzey Afrika'ya son dönemde yaşanan sarsıcı gelişmeler, Türkiye ile AB'nin küresel ve bölgesel tehditler karşısında ortak hareket etmesini zorunlu kılmaktadır. Bu itibarla, komşuluk coğrafyasına ağırlık verirken genişleme müzakerelerini de birlikte ele alan AB'nin yeni çehresinin içe dönük değil, küresel güç konumuna yakışır bir vizyona yerleşeceği inancındayız. "Güçlü Türkiye, Güçlü AB" temelinde yükselen Avrupa Projesi inancımızla örtüşen böyle bir süreçte Türkiye, kat ettiği mesafeyi daha da ileri götürecektir ve nihai hedefimiz doğrultusunda adımlarını kararlılıkla sürdürecektir.

AB ülkeleri siyasi ve ekonomik sorunlarla boğuşurken, Türkiye üç önemli sac ayağında yükselen bir restorasyon döneminden geçmektedir. Türkiye'de son 13 yılda demokratikleşme ve özgürlük alanlarının genişlemesi, küresel ekonomiye entegre olan ekonomik restorasyon ve bunlarla desteklenmiş aktif dış politikamız sayesinde dikkat çekici bir dönüşüm süreci yaşanmaktadır. Bu dönemde milyonlarca insanımız orta sınıfa geçmiş, toplumsal yaşamın her alanında çağdaş standartların talepcisi olmaya başlamış, ekonomik imkânları artan vatandaşlarımızın demokrasimizin daha da güçlenmesi yolundaki talepleri haklı olarak artmıştır. Toplumun istisnasız tüm kesimlerini demokrasi ve kalkınma süreçlerine dâhil etmek gibi zorlu bir misyonu gerçekleştirme yolunda önemli adımlar atan Hükümetimizin bu doğrultudaki en önemli araçlarından biri hiç kuşkusuz AB süreci olmuştur. AB sürecinin yarım yüzyılı aşmış olması gerçeği, ülkemize yönelik çifte standartların mevcut olduğu inancı, vatandaşlarımızın maruz kaldığı vize engeli veya Kıbrıs sorunu gibi siyasi konuların gündemi işgal etmesi AB sürecinin Türkiye açısından önemini azaltmamıştır.

Ülkemizin AB politikasının temel dinamiklerini, demokrasi ve insan haklarının güçlenmesi, serbest piyasa ekonomisinin kurumsallaşması ile çağdaş yaşam standartlarının her alanda kökleşmesi oluşturmaktadır. AB müktesebatı çerçevesinde yapılan siyasi, ekonomik ve sosyal reformlar bir taraftan Türkiye'yi köklü bir biçimde değiştirmekte, öte yandan Türkiye'nin hem bölgesinde, hem de uluslararası sistemde çok daha güçlü bir ülke olmasını sağlamaktadır. AB ile yürüttüğü katılım müzakereleri Türkiye'yi bölgesindeki diğer ülkelerden farklı kılmaktadır. AB'ye üyelik sürecinde demokratikleşme ve insan haklarının gelişimi açısından önemli kazanımlar elde eden ülkemiz, hak ve özgürlükleri referans olarak "vatandaş odaklı" bir anlayış geliştirmiştir. Dolayısıyla AB süreci, Türkiye'nin hem iç hem de dış politika vizyonunun en temel dinamiklerinden biridir.

Türkiye-AB ilişkileri "kazan-kazan" anlayışına dayandığından sürdürülebilir ve güçlü bir ilişkidir. Türkiye ve AB'nin dış politikadan, ekonomik-ticari ilişkilerden, enerji arzı güvenliğinden, sınır yönetimine, istihdama, göç politikasına kadar pek çok alanda ortak kazanımları vardır. Bölgemizde yaşanan iç savaş ve çatışmalar, bir taraftan Türkiye'nin siyasi ve ekonomik bir istikrar adası olarak AB açısından

anahtar ülke olduğunu, öte yandan AB'ye üyelik perspektifinin Türkiye'nin istikrarı açısından ne kadar belirleyici olduğunu göstermektedir. Sosyo-ekonomik dönüşümüyle, dinamik toplumsal yapısıyla, güçlenen ekonomisiyle, bölgedeki ağırlığıyla Türkiye'nin farklı alanlarda AB'ye getireceği katkılar ve her iki tarafın birbirine artan bağımlılığı dikkate alındığında ortak bir gelecek kaçınılmaz olmaktadır.

AB'nin kuruluşuna damga vuran temel felsefe, ortak sınamaların üstesinden gelinmesinde bütünlükçü bir bakış açısının öne çıkarılması ve gerçeklere dayanan eylem mekanizmalarının bu amaçla harekete geçirilmesidir. Geleceğe yönelirken ve AB Stratejisi yeni bir ivmeyle yaşama geçirilirken bu anlayış bize rehber olma özelliğini koruyacaktır. Türkiye olarak biz güçlü ve çıkarlarının bilincinde olan bir Birlik hedefine olan katkımızı bugün daha güçlü şekilde vereceğimize inanıyoruz. Tarih ve coğrafyasından güç alan ulusal kimliği, küresel konumu ve inisiyatif gücü ve en önemlisi insan onurunu her şeyin önünde tutan kararlı ve ilkeli duruşuyla, Türkiye olarak, Avrupa Projesi'nin XXI. yüzyıl sınamalarından başarıyla geçmesini ve cazibesini tüm coğrafyalara taşıyabilecek bir süreci yeniden canlandırmasını görmek isteriz. Türkiye bu yolda kendi özgün katkısını getirecektir. Türkiye'nin AB Stratejisi, günümüzde Türkiye'nin her alanda kat ettiği gelişmeyi ve mevcut büyük potansiyelini katılım sürecine en iyi şekilde yansıtacaktır.

64. Hükümet Programı'nda da vurgulandığı üzere, Türkiye'nin AB üyeliği stratejik bir hedefdir ve kararlılıkla sürdürülmektedir. Ülkemizin küresel konumu, insan odaklı politikalarıyla geniş coğrafyalara taşıdığı özgüven ve Yeni Türkiye anlayışı, AB'ye üyelik sürecini her zamankinden daha stratejik kılmaktadır. Bazı AB üyesi ülkelerin farklı siyasi yaklaşımları nedeniyle, katılım müzakereleri istenen hızda ilerlemiyor olsa da, AB standartlarına ulaşmak konusundaki irademiz güçlü bir biçimde devam etmektedir. AB'ye üyelik süreci, daha güçlü, müreffeh, saygın ve demokratik bir Türkiye'ye ulaşmak; ekonomisi, bilim ve teknolojisi, siyaseti, sosyal ve kültürel politikaları ile bölgesinde ilham kaynağı olduğu ülkeler tarafından örnek alınan bir ülke olmak hedefimizin, kısacası Yeni Türkiye idealinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Önümüzdeki dönemde, katılım müzakerelerinden siyasi reform sürecine, Gümrük Birliği'nden Topluluk Programlarına, Mali İşbirliğinden idari yapıların güçlendirilmesine, Vize Serbestisi Diyaloğundan Sivil Toplum Diyaloğuna kadar pek çok dinamiği içinde barındıran Türkiye-AB ilişkilerine "Avrupa Birliği Stratejisi" temelinde ivme kazandırılması, üyeliğe giden yolun önündeki engellerin üstesinden gelinmesini kolaylaştıracaktır. Ülkemizin çıkarlarını ve vatandaşlarımızın yararını ön planda tutan insan odaklı temel anlayışımız çerçevesinde hem reform süreci ivme kazanacak, hem de ortak sınamalar ile karşı karşıya olan Türkiye ve AB arasında yeni iletişim köprüleri kurulacaktır.

Türkiye'nin Yeni Avrupa Birliği Stratejisi 64. Hükümet Programı hedefleri çerçevesinde ortaya konan güçlü iradenin yansımaları olup, üç ana bölümden oluşmaktadır:

I- Siyasi Reform Süreci

II- Katılım Sürecinde Sosyo-Ekonomik Dönüşüm

III- AB İletişim Stratejisi

Strateji temel olarak, reform sürecine hız katarak her alanda AB standartlarına ulaşmayı, müzakere başlıklarında atılacak öncelikli adımları belirlemeyi ve bölgesel ve küresel sınamalar karşısında Avrupa mimarisinin inşasında Türkiye-AB birlikteliğinin anlamını ve potansiyelini gözler önüne serecek güçlü bir iletişimi öne çıkarmayı hedeflemektedir. “Avrupa Birliği Stratejisi”, “AB’ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı” ve “Avrupa Birliği İletişim Stratejisi” ile operasyonel hale gelmektedir.

2008 yılında AB tarafından yayımlanan Katılım Ortaklığı Belgesi’ne paralel olarak hazırlanan Ulusal Program, müktesebatın benimsenmesi açısından önemli bir yol haritası olmakla birlikte, güncelliğini yitirmiştir. Bu nedenle, AB müktesebatına uyum amacıyla yapılacak çalışmalara yön vermek ve siyasi blokajlı olsun olmasın tüm fasıllardaki çalışmalara ivme kazandırmak amacıyla Avrupa Birliği Bakanlığı koordinasyonunda, tüm Bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının katılım ve katkılarıyla “AB’ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı” hazırlanmıştır.

Katılım odaklı bir yaklaşımla, açılış ve kapanış kriterleri de dâhil yapılması gereken öncelikli çalışmaları ve uygulamaya yönelik idari kapasitenin güçlendirilmesini içeren Eylem Planı, AB’ye uyum çalışmalarında güncel bir yol haritası olmuş, farklı alanlardaki önceliklerimizi belirlememizi sağlamıştır. Her bir müzakere faslında katılım için gerekli somut ve öncelikli adımları ortaya koyan Eylem Planı; “Birincil Mevzuat Uyum Çalışmaları”, “İkincil Mevzuat Uyum Çalışmaları” ve “Kurumsal Yapılanma ve Diğer Çalışmalar” olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. 2014 yılında iki aşamalı olarak hazırlanan “AB’ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı”, 64. Hükümet Eylem Planı çerçevesinde güncellenmiş ve 2016-2019 dönemini kapsayan tek aşamalı bir program haline getirilmiştir.

Avrupa Birliği Stratejisi’nin ilk iki bölümünün toplumsal tabanda anlam bulmasını sağlayacak Avrupa Birliği İletişim Stratejisi ise, iç ve dış kamuoyuna yönelik iletişim çalışmalarını ortaya koymaktadır. Bakanlar Kurulu’nda onaylanan ve 2010 yılından bu yana yürütülmekte olan Avrupa Birliği İletişim Stratejisi’nin devamı niteliğinde olan bu Strateji, hedef kitle, yöntem ve araçlar güncellenerek hem ülke içinde hem de AB kamuoyunda yürütülecek iletişim faaliyetlerine odaklanacaktır.

I- SİYASİ REFORM SÜRECİ

Hukuk devleti, demokratikleşme, insan hakları, sivilleşme, özgürlük ve güvenlik alanlarında son 13 yılda gerçekleştirilen reformları daha ileri seviyeye taşıyarak, elde edilen kazanımları sağlam ve kalıcı hale getirmek, siyasi reform sürecimizin temelini teşkil etmektedir.

Temel olarak halkımızın yaşam standartlarının geliştirilmesini, hukukun üstünlüğünü ve demokratikleşmenin derinleştirilmesini amaçlayan siyasi reformlarımıza, bugüne kadar ivme kazandıran önemli bir unsur AB'ye üyelik hedefimiz çerçevesinde yapılan düzenlemeler olmuştur. AB müktesebatı çerçevesinde yapılan anayasal düzenlemeler, yargı reformları ve yasal değişiklikler Türk demokrasisine derinlik kazandırmıştır. 2002-2004 yılları arasında sekiz Uyum Paketi ile 2001, 2004 ve 2010 yıllarında da kapsamlı üç Anayasa Değişiklik Paketi TBMM tarafından kabul edilmiştir.

Son dönemde hayata geçirilen Demokratikleşme Paketi ve altı Yargı Reformu Paketi başta olmak üzere birçok yasal düzenleme, AB müktesebatına uyum çalışmalarının hız kesmeden sürdürüldüğünün somut göstergesidir.

Bu reformlarla, uluslararası anlaşmaların hukuk sistemimizdeki yeri kuvvetlendirilmiş, düşünce ve ifade özgürlüğünün alanları genişletilmiş, "sıfır tolerans" prensibi çerçevesinde işkence ve kötü muamelenin önüne geçilmiş, insan hakları alanında ileri düzeyde kurumsallaşma sağlanmış, gayrimüslim cemaat vakıflarının mal edinmeleri ve malları üzerinde tasarrufta bulunmaları kolaylaştırılmıştır. Ayrıca, kadın-erkek eşitliğinin geliştirilmesi alanında önemli mesafeler kaydedilmiş, dernek ve vakıfların faaliyetleri kolaylaştırılmış, vatandaşlarımızın günlük yaşamlarında geleneksel olarak kullandıkları farklı dil ve lehçelerin toplumsal alanda kullanılması yönünde önemli adımlar atılmıştır.

Uluslararası hukuktaki gelişmeleri de dikkate aldığımızda, siyasi kriterler ve bu kriterlere uyum, dinamik bir süreci ifade etmektedir. Müzakere sürecinin başlaması öncesinde Türkiye siyasi kriterleri önemli ölçüde yerine getirmiştir. Müzakerelerin açılması sonrasında da siyasi kriterlere uyumun ve siyasi reform sürecimizin bel kemiğini 23. Yargı ve Temel Haklar ve 24. Adalet, Özgürlük ve Güvenlik Fasıllarında atılan adımlar teşkil etmiştir. Bugüne kadar birçok reform gerçekleştirilmiş olmasına rağmen, söz konusu fasıllar AB'nin temel değerleriyle de çelişen bir şekilde siyasi blokaj altındadır. Öte yandan, 29 Kasım 2015 tarihli Türkiye-AB Zirvesi Bildirisi'nde yer alan müzakerelerin yeniden canlandırılması kararı çerçevesinde, önümüzdeki süreçte 23. ve 24. Fasılların açılması yönünde bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz çalışmaların somut karşılığını almayı bekliyoruz.

12 Eylül Darbesi Döneminin İzlerinin Silinmesi

Siyasi reform süreci, Türkiye'nin çoğulcu, özgürlükçü ve katılımcı demokrasi hedefi çerçevesinde, uluslararası normları, zamanın ruhunu, dönemin ihtiyaçlarını ve toplumsal talepleri referans kabul ederek hız kesmeden devam edecektir. Bu sürecin öncelikli hedefi, vatandaşlarımızın temel hak ve özgürlüklerini güvence altına almak ve bu hak ve özgürlüklerin tüm vatandaşlarımız tarafından hiçbir ayırım gözetilmeksizin kullanılmasını kısıtlayan engelleri ortadan kaldırmak olacaktır. Bu çerçevede, temel kanunlar ve birçok eski mevzuat yenilenmiş olmakla birlikte, 12 Eylül darbesi döneminin izlerini taşıyan tüm mevzuat yeni anayasa çalışmaları çerçevesinde yeniden gözden geçirilecektir.

Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu açılımlara imkân sağlayacak yeni anayasa çalışması, siyasetin alanını genişleterek vesayetçi anlayışın tüm izlerini silecek, böylece ileri demokrasinin, temel hak ve özgürlüklerin, hukukun üstünlüğü ilkesinin ve kısaca Yeni Türkiye'nin inşası önünde engel teşkil eden, anayasadan kaynaklanan yapısal sorunların giderilmesi sağlanacaktır.

AB Müktesebatı Çerçevesinde Reform Sürecinin Kesintisiz Devamı

İlgili tarama sonu raporları tarafımıza iletilmemiş olmasına rağmen, bu fasılların müzakerelere açılıp açılmadığına bakılmaksızın, ifade özgürlüğünden, insan hakları alanında kurumsallaşmaya, sınır yönetiminden, organize suçlar ve göç yönetimi alanlarına kadar siyasi kriterler, 23. ve 24. Fasıllar alanına giren tüm konularda ileri demokrasi standartlarına erişmemizi sağlayacak reformlara kararlılıkla devam edilecektir.

Önümüzdeki dönemde öncelikli hedeflerimize ulaşabilmek amacıyla sürdüreceğimiz reform çalışmaları arasında başta Türkiye tarafından imzalanan ancak henüz onaylanmayan uluslararası sözleşmelerin onay sürecinin hızlandırılması olmak üzere, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı'nın ve Nisan 2015'te güncellenen Yargı Reformu Stratejisi'nin hayata geçirilmesi gibi birçok önemli adım yer almaktadır. Yargı ve temel haklar alanında devam edecek olan çalışmalar, ülkemizin uluslararası alandaki görünümüne de olumlu katkıda bulunacaktır.

Siyasi alandaki reformlarımız gerçekleştirilirken, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihadı ve AB müktesebatının da dikkate alınmasına devam edilecektir.

AB'ye katılım sürecimiz çerçevesinde gerçekleştirilen siyasi reformları takip etmek amacıyla 2003 yılında oluşturulan ve Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci, Ada-

let, Dışişleri ve İçişleri Bakanlarının katılımıyla toplanmakta olan Reform İzleme Grubu (RİG), Bakanlar Kurulumuzun onayı ile geçtiğimiz yıl Kasım ayında Reform Eylem Grubu (REG) olarak yeniden yapılandırılmıştır. REG, siyasi reformları sadece izlemekle kalmamakta, reform tasarılarının hazırlanması, TBMM'den geçirilmesi ve uygulamaya yansıtılması aşamalarında da aktif bir rol oynamaktadır. REG'in yanı sıra alınan kararları izlemek ve yeni yasa ve uygulama önerilerinde bulunmak üzere REG bünyesinde ilgili bakanlıkların üst düzey bürokratlarından müteşekkil "Siyasi İşler Alt Komitesi" (SİYAK) de reform sürecimizde aktif çalışmalar yürütmektedir. AB'ye uyum amacıyla hazırlanan reform paketlerini şekillendiren REG ve SİYAK, önümüzdeki dönemde çalışmalarını hızlandıracaktır. Ayrıca, siyasi reformları ilgilendiren hususlarda ilgili tüm paydaşlarla, AB müktesebatı ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, yapılacak reformlara temel teşkil edecek mahiyette ortak çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Özgürlük-Güvenlik Dengesinin Artan Önemi

Günümüzde küresel terör ve yeniden tanımlanan tehditler ile teknolojinin de tiktlediği gelişmeler sonucunda her alanda önemli dönüşümler yaşanmaktadır. Bu durum, vatandaşların hak ve özgürlüklerden faydalanmasında ve sorumluluklarının tanımlanmasında, özgürlük-güvenlik dengesinin önemini daha da artırmaktadır. Türkiye, özgürlüklerin güvenlik uğruna feda edilemeyeceği yaklaşımı çerçevesinde, vatandaşların güven içinde yaşaması ilkesinden de taviz vermeden, önemli siyasi reformlar gerçekleştirmeye devam etmektedir. Bu alanda uluslararası hukuk normlarının sürekli gelişen çizgisi de dikkate alındığında, AB ile karşılıklı güven anlayışı içerisinde yürütülen çalışmalar önem arz etmektedir.

Temel hak ve özgürlüklerin eksiksiz bir biçimde kullanılabilmesini teminen güvenlik, terör ve organize suçlarla mücadele, göç ve iltica politikaları ve sınır yönetimi alanlarında da kanuni düzenlemelerin tamamlanması temel hedefler arasındadır. Bu hedefler istikametinde, 16 Aralık 2013 tarihinde AB ile Geri Kabul Anlaşması'nın imzalanması sonrasında başlayan Vize Serbestisi Diyaloğu vatandaşlarımızın önündeki vize engelini kaldırarak AB ülkeleriyle Türkiye'yi daha da yakınlaştıracaktır. 29 Kasım 2015 tarihli Türkiye-AB Zirvesi'nde mutabakata varıldığı üzere, Geri Kabul Anlaşması Haziran 2016'dan itibaren tam olarak uygulanacak ve vatandaşlarımıza uygulanan Schengen vizesi de Ekim 2016'da kaldırılacaktır. Bu sürecin güncellenen yeni takvim çerçevesinde başarıyla sonuçlanması için gerekli her türlü adım atılacak ve Vize Serbestisi Yol Haritası'nda yer alan 72 yükümlülüğün tam ve etkili biçimde yerine getirilmesi için gerekli hukuki düzenlemeler ve operasyonel tedbirler ivedilikle hayata geçirilecektir.

Demokrasinin Tabanını Genişletecek Siyasi Reformlar

64. Hükümet Programı'nda belirtildiği üzere düşünce, inanç ve ifade özgürlüğünün insan onurunun ve kimliğinin ayrılmaz bir parçası olduğu ve bu özgürlükleri sınırlayan tek unsurun, eşit haklara sahip diğer vatandaşların özgürlük alanları olduğu bilinciyle temel hak ve özgürlükleri güvence altına alan reformlara hız kesmeden devam edilecektir.

Eşit vatandaşlık ilkesi temelinde herkesin temel hak ve özgürlüklerden ileri derecede yararlanmasını sağlayacak düzenlemeler 23. Yargı ve Temel Haklar Faslı kapsamında ele alınan konuların da esasını teşkil etmektedir. Bu kapsamda, Demokratikleşme Paketi çerçevesinde atılan adımlar daha da geniş boyutlara taşınacaktır. İnsan hakları alanında kurulan kurumların geliştirilmesi ve daha da etkin çalışması için gereken çalışmalar yapılacak ve ihtiyaç duyulan alanlarda yeni mekanizmalar oluşturulacaktır. Kadın, çocuk, engelli haklarının genişletilmesi yönünde çalışmalara devam edilecektir. Örgütlenme özgürlüğünün ve barışçıl toplanma hakkının daha da geliştirilmesine yönelik çalışmalar, AİHM kararları da dikkate alınarak gerçekleştirilecektir.

Türkiye'de son 13 yılda gelişen özgür tartışma ortamı sayesinde sivil toplum görüş ve taleplerini her geçen gün daha özgürce dile getirmektedir. Bu açık ve şeffaf tartışma ortamının devamı sayesinde, ayrımcılıktan uzak, eşit vatandaşlık ilkesinin hayata geçtiği, çoğulcu demokrasi anlayışının güçlendirilmesi ve siyasi reformlar yoluyla elde edilen kazanımların ayrımcılık yapılmaksızın tüm toplum kesimleri tarafından benimsenmesi ve uygulanması öncelikli hedefimiz olacaktır.

Önümüzdeki dönemde hayata geçirilecek bu siyasi reformlar aracılığıyla, demokrasinin tabanını genişleyecek ve Yeni Türkiye'nin inşasında her bir vatandaşımız özgüven içerisinde kendisini daha yetkili, sorumlu ve söz sahibi hissedecektir.

II- KATILIM SÜRECİNDE SOSYO-EKONOMİK DÖNÜŞÜM

Türkiye son 13 yılda gerçekleştirdiği muazzam hamle ile milli gelirini üçe katlamış, kamu maliyesiyle, özel sektörüyle Avrupa'nın en güçlü ekonomilerinden biri olmuştur. Bu gelişmelere paralel olarak ülkede yaşanan sosyo-ekonomik dönüşüm süreci sayesinde milyonlarca insanımız orta sınıfa geçmiş, toplumsal yaşamın her alanında çağdaş standartların talepçisi olmaya başlamıştır. Toplumun istisnasız tüm kesimlerini demokrasi ve kalkınma süreçlerine dâhil etmek gibi zorlu bir misyonu gerçekleştirme yolunda önemli adımlar atan Hükümetimizin bu doğrultudaki en önemli araçlarından biri hiç kuşkusuz AB süreci olmuştur.

AB katılım süreci üretimden tüketime, sağlıktan eğitime, tarımdan sanayiye, enerjiden çevreye, adaletten güvenliğe, günlük yaşamın her alanında köklü değişiklikler gerektiren, Türkiye'yi evrensel standart ve uygulamalara taşıyacak büyük bir reform hareketidir. Üyelik yolunda gerçekleştirilen siyasi, hukuki, ekonomik veya toplumsal her reform, bireylerin hayat standartlarını yükseltirken, ülkemizin uluslararası ekonomik gücünü, demokratik saygınlığını ve güvenliğini de artırmaktadır. AB'ye üyelik sürecinde Türkiye için önemli olan, sürecin yarattığı ivme sayesinde her alanda çağdaş standartlara ulaşmak ve vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini geliştirmektir. Türkiye'nin AB'ye katılım süreci, her bir vatandaşımızın bugününü ve yarınını temelden etkileyen sosyo-ekonomik bir dönüşüm projesidir.

AB süreci sadece siyasi ve sosyo-ekonomik dönüşüm süreçlerine katkıda bulunmamakta, ayrıca Türkiye'de devlet ile vatandaş arasındaki ilişkiyi yeniden tanımlamaktadır. Sorumluluklar üzerine kurulu olan vatandaşlık kavramı, AB sürecinde yaşanan değişim ile haklar üzerinden ifade edilmeye başlanmıştır. Bu süreçte gerçekleştirilen reformlar sayesinde çağdaş demokrasilerin olmazsa olmazı olan şeffaflık, hesap verebilirlik, katılımcılık gibi değerler gündelik hayatın bir parçası olmaya başlamıştır.

Türkiye, AB mevzuatını somut bir şekilde ilk olarak Gümrük Birliği'nin tesisi ile 1996 yılından sonra üstlenmeye başlamışsa da, kurumları ve kurallarıyla sistematik bir uyum süreci müzakerelerin başlaması ile olmuştur. Türkiye'nin AB katılım müzakereleri 3 Ekim 2005 tarihinde Müzakere Çerçeve Belgesi'nin kabulü ile başlamış, katılım müzakerelerinde şu ana kadar 15 fasıl müzakerelere açılmış, bir tanesi geçici olarak kapatılmıştır. 14 fasıl Kıbrıs sorunu nedeniyle bloke edilmiş durumda olmakla birlikte, Türkiye fasılların açılıp açılmadığına, askıya alındığına veya bloke edildiğine bakılmaksızın AB müktesebatına uyum çalışmalarına tüm fasıllarda kararlı bir biçimde devam etmektedir. Son 13 yılda AB'ye uyum amacıyla 342 birincil, 1902 ikincil mevzuat çıkarılmıştır.

Ülkemizde yaşanan muazzam dönüşümün sürdürülebilir olması ve köklü bir şekilde yerleşmesi bakımından kuralların ve mevzuatın uygulanması ile zihinsel bir dönüşümün buna eşlik etmesi büyük önem arz etmektedir. Son yıllarda ülkemizde yaşanan iş kazaları, AB müktesebatına uyum çalışmalarında uygulamanın, denetimin ve zihniyetin ne denli önemli olduğunu gözler önüne sermiştir. Bugün özellikle Gümrük Birliği kapsamındaki AB mevzuatının büyük bir bölümünü uyumlaştırmış olmakla beraber, Türkiye'nin uygulama ve idari kapasite konusunda önemli eksiklikleri bulunmaktadır. Müktesebat uyum çalışmalarında mevzuat çıkarmak yeterli değildir. Bu yasaların etkin uygulanması için gerekli zihinsel dönüşümün de hem kamu sektöründe, hem de özel sektörde gerçekleşmesi gerekmektedir. Ancak o zaman yasalar gerçek anlamda işlevlerini yerine getirecektir. Bu nedenle, önümüzdeki dönemde reform çalışmaları yeni düzenlemelerin yanı sıra uygulama kapasitemizin geliştirilmesine de yoğunlaşacaktır.

Bu çerçevede, AB bölgesel politikasına uyum kapsamında, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla kurulan ve AB'nin kalkınmaya katkı sağlayacak her tür imkânlarından bölgenin faydalanmasını sağlayacak faaliyetlerde bulunan Kalkınma Ajansları'na önemli rol düşecektir. Kalkınma Ajansları, yerelde vatandaşa dokunan ve bölgenin ekonomik ve sosyal gelişimine katkılarda bulunan önemli dönüşüm araçları olarak hizmet vermektedir.

Bu doğrultuda 2014 yılında iki aşamalı olarak hazırlanan "AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı", Türkiye'deki mevcut sosyo-ekonomik değişimin sürdürülmesi ve güçlendirilmesi yolunda önceliklerimizi ortaya koyan, uyumlaştırılması öngörülen mevzuatın yanı sıra uygulamaya yönelik kurumsal/idari yapılanmalara ilişkin acil hususları da sıralayan önemli bir yol haritasıdır. 64. Hükümet Eylem Planı çerçevesinde güncellenen AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı, 2016-2019 dönemini kapsayan çalışmaları içermektedir. Sosyo-ekonomik dönüşümün güçlü bir demokrasinin olmazsa olmazı olduğu düşünüldüğünde, AB Stratejimizin temelini bu alanda yapılacak çalışmalar oluşturacaktır.

III- AVRUPA BİRLİĞİ İLETİŞİM STRATEJİSİ

Türkiye'nin katılım sürecinin sonunda AB'ye üyeliği, hem AB hem de Türk halklarının vereceği karara bağlı olacaktır. Bu nedenle, Türkiye'nin çehresini değiştiren siyasi ve sosyo-ekonomik reformları iletişim çalışmalarıyla destekleyerek, gerçekleştirilen reformların toplum tarafından içselleştirilmesini sağlamak, Türkiye ve AB toplumlarını birbirine yakınlaştırarak karşılıklı anlayışı güçlendirmek ve AB ülkelerinde Türkiye'ye ilişkin algı ile olgunun örtüşmesini temin etmek büyük önem taşımaktadır.

Bu doğrultuda yürütülecek çalışmaların sürdürülebilir, sistematik, ölçülebilir, esnek bir anlayışla planlanması ve hayata geçirilmesi için uygulanan AB İletişim Stratejisi'nin iki boyutu bulunmaktadır: Katılım sürecinde gerçekleştirilen reformların toplum tarafından benimsenmesi ve hayata geçirilmesi için toplumun her kesiminin sürece destek vermesini ve AB'ye üyelik sürecinin halkımızın yaşam standartlarını yükseltecek bir çağdaşlaşma projesi olduğu algısının yerleşmesini sağlayacak yurt içi iletişim boyutu ile AB kamuoyunda Türkiye algısının sağlıklı bir şekilde oluşması için ülkemize ilişkin doğru resme bakılabilmesini kolaylaştıracak, karşılıklı güveni ve samimiyeti tesis etmeyi amaçlayan, önyargıları doğru ve güncel bilgilerle giderecek ve AB sürecindeki kararlılığımızı ve özgüvenimizi ön plana çıkaracak yurt dışı iletişim boyutu.

İletişim Stratejisi'nin her iki boyutu da siyasi aktörler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, düşünce kuruluşları, üniversiteler, iş dünyası, yerel yönetimler ve medya kuruluşları gibi toplumun her kesiminin görüşü alınarak zenginleştirilecek ve katılımcı bir anlayış ile uygulanacaktır. Strateji çerçevesinde gerçekleştirilecek çalışmalar tepkisel olmaktan ziyade, teknik çalışmaları destekleyecek bir şekilde ön alıcı ve algı odaklı tasarlanacaktır.

Avrupa Birliği İletişim Stratejisi'nin yurt içi boyutunun ana hedefi, reform çabalarımızın arkasındaki asıl itici güç olan kamuoyu desteğini artırmak ve halkımızın, AB'nin ülkemiz için bir çağdaşlaşma ve demokratikleşme projesi olduğuna ve hayatımızın her alanında olumlu getirileri olacağına yönelik inancını güçlendirmek olacaktır. Bu amaçla İletişim Stratejisi, kamuoyunun bilgi ihtiyacı, ilgi alanları, beklentileri ve kaygıları dikkate alınarak bütüncül bir yaklaşımla hayata geçirilecektir. Temel çalışma alanlarından biri kamu kesimi, özel kesim, yerel yönetimler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek olan Kalkınma Ajansları'na sadece sosyo-ekonomik dönüşüm sürecinde değil, iletişim çalışmalarında da önemli görevler düşecektir.

2010 yılında Bakanlar Kurulu'nda onaylanmasının ardından uygulanmaya başlanan ve 2014 Ekim ayında güncellenen Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (ABİS) çerçevesinde hem yurt içinde hem de yurt dışında kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, üniversiteler başta olmak üzere farklı paydaşlarla birçok başarılı çalışma yürütülmüştür. ABİS'in yurt içi boyutu çerçevesinde 81 İl Valiliği bünyesinde yerelde AB ile ilgili çalışmalara destek olmak üzere birer "AB Koordinasyon Birimi" kurulmuş, farklı program ve projeler kapsamında AB ile ilgili konularda yerelde yürütülecek faaliyetler için mali destek sağlanmış, sivil toplum kuruluşları için Türkiye-AB sivil toplum diyalogunu destekleyen yüzlerce proje hayata geçirilmiş, yerel yönetimlerin AB'deki muhatapları ile ortak projeler yürüttükleri şehir eşleştirme mekanizmaları oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin farklı illerinde toplumun tüm kesimlerinin üyelik sürecimize ilişkin görüş ve katkılarını almak amacıyla "Sivil Toplumla Diyalog Toplantıları" gerçekleştirilmiş, AB'ye üyelik süreci, Türkiye-AB Mali İşbirliği ve Avrupa Birliği Programları gibi konularda kamuoyunu bilinçlendirmeye yönelik belgesel filmler, kamu spotları ve yeni yayınlar kamuoyu ile paylaşılmıştır.

AB'nin eğitim, gençlik ve spor alanındaki hibe programı olan Erasmus+ Programı'na en fazla başvurunun ülkemizden yapılıyor olması, Yurt İçi İletişim Stratejisi kapsamında yürütülen çalışmaların toplumun her kesiminde AB ile ilgili bir şevk ve heyecan yarattığının en somut göstergelerindendir.

Uluslararası konjonktürde yaşanan son gelişmeler Türkiye-AB ilişkilerinde de bir paradigma değişimine yol açarak, yurt dışında öncelikli merkezler başta olmak üzere yoğun kamu diplomasisi ve lobicilik faaliyetlerinin stratejik bir anlayışla planlanarak hayata geçirilmesi ihtiyacını doğurmuştur. Bu nedenle, İletişim Stratejisi önümüzdeki dönemde devreye giren yeni aktörler ve yeni öncelikler dikkate alınarak, her hedef kitleye en uygun iletişim yöntemi belirlenerek algı odaklı ve proaktif bir anlayışla uygulanacaktır.

İletişim Stratejisi'nin yurt dışı boyutunda AB kamuoyunun şekillenmesinde etkili olan ülkelere yönelik çalışmalara öncelik verilerek, tek seferlik faaliyetler yerine, sürdürülebilir, etkisi ölçülebilir, ihtiyaç duyulduğunda süratle güncellenebilir, toplumlar arasında kalıcı köprüler kurmayı hedefleyen, esnek ve katılımcı bir yaklaşım temel alınacaktır. AB kamuoyunun çeşitli kesimlerine ulaşılırken yerli/yabancı STK'lar, üniversiteler, iş örgütleri gibi sivil unsurlar ile işbirliğini ön plana çıkaran faaliyetler tercih edilecektir.

Avrupa Birliği İletişim Stratejisi uygulanırken küreselleşen dünya düzeninde artık yetersiz kalan klasik iletişim yöntemlerinin yanı sıra kullanıcılarına karşılıklı paylaşım imkânı sağlayan ve ortak çalışma olanağı veren sosyal medya ve dijital teknolojiler de en etkin bir biçimde kullanılacaktır.

Avrupa Projesi gönüllü irade temelinde yükselen, vizyon ile pragmatizmi birleştiren, birlikte yaşama ve birlikte çalışma iradesini pekiştiren bir zeminde güç kazanır. Avrupa kıtasında son dönemlerde yükselen yabancı düşmanlığı, ırkçılık, nefret söylemi, İslamofobi gibi tehditler karşısında kültürler arası diyalog ve medeniyetler arası uyum gibi uluslararası zemine yerleşen ve Türkiye'nin de öncülük ettiği girişimler daha fazla önem kazanmıştır. AB ile yakın coğrafyası arasında oluşabilecek yanlış anlamaların giderilmesi ve AB Projesi'nin temel felsefesinin yaşatılması bakımından, Türkiye'nin konumu ve yapısı güçlü bir etki sağlayabilir. Bu çerçevede, Avrupa Birliği İletişim Stratejisi ile 2005 yılında BM bünyesinde, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile dönemin İspanya Başbakanı Zapatero tarafından başlatılan "Medeniyetler İttifakı Girişimi"nin ana felsefesinden ilham alacak benzer girişimlerin, AB bünyesine de yansıtılmasına çalışılacaktır.

AB'nin, hem AB içinde hem bölgesel ve küresel düzeyde kritik sınamalara maruz kaldığı bir dönemde, Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinin anlamını ve yeniden canlandırılmasını güçlü şekilde yeniden vurgulayan 29 Kasım 2015 tarihli Türkiye-AB Zirvesi'nin ardından bu Strateji'nin tüm kesimler tarafından sahiplenilmesi daha büyük önem arz etmektedir. AB'ye katılım süreci toplumsal yaşamın her alanını ilgilendirmektedir. Bu nedenle, AB meselesi esas itibarıyla devletin değil toplumun, sivil toplumun meselesidir. Dolayısıyla, Türkiye'nin katılım süreci ancak milletimizin katılımı ve katkısı ile tamamlanacaktır. Bu Strateji de kamu kurumlarımızın yanı sıra, sivil toplum, iş dünyası, üniversiteler ve diğer paydaşların benimsediği ölçüde hedeflerine ulaşacaktır.

www.ab.gov.tr

Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Cad. No: 4 06530 100. Yıl - Çankaya / ANKARA
Tel: 0312 218 13 00 | Faks: 0312 218 14 64

